

SİMİT ve PEYNİR'le "BİLİMİNSANİ ÖYKÜLERİ"

Osbert
Crawford

(1886-1957)

Yazan ve Çizen:
Bilgin Ersözlü

1896 yılında Londra'dayız. Osbert Crawford halasıyla birlikte sakin bir akşamüzeri geçiriyor.

Ben kendime
bir çay daha koyacağım
Osbert. Sütünün yanına
bir kurabiye daha
ister misin?

Mmmm!
Eline sağlık halacığım,
kurabiyeler çok lezzetli olmuş.
İki tane daha yiyebilirim.

Peynirciğim,
Osbert'in halası hazır
mutfağa gidiyorken bize de
sütle kurabiye getirir mi
acaba?

Kibarca istersek
getirir elbette Simitçiğim.

Halası mutfaktayken Osbert'in gözü sehpanın üzerinde duran
gazetede bir habere ilişir.

Arkeoloji mi?
Daha önce duymamıştım
ama tarihle ilişkili bir şey
olsa gerek.

Şlap!
Süt ve kurabiye gibisi
var mı Peynir.

Afiyet olsun
Simitçiğim.
Bu arada öykümüzü
kaçırma. Bak,
arkeolojiden
söz ediliyor.

Hala,
arkeologlar ne iş
yapar?

Gazetede
haberden
anladığıma göre dünya
üzerinde yaşamış eski
uygarlıkların izlerini
sürüyorlar, gerektiğinde
kazılar yapıyorlar...
İstersen öğretmenine
de sor.

Ben sana söyleyeyim Peynir.
Bu çocuk büyüyünce
arkeolog olacak!

Bana da
öyle geliyor
Simitçiğim.

Osbert okulda öğretmeninden bu konuda bilgi alır.

Bu konuyla ilgilenmen çok güzel
Osbert... Arkeoloji yeni
gelişen bir bilim dalı. Eski
uygarlıklara ilişkin henüz pek
az şey biliyoruz ve arkeoloji
onlar hakkında yeni bilgiler
edinmemizi sağlıyor. Gel
kütüphaneye gidelim, sana
sorularının yanıtlarını
bulabileceğin kitaplar
göstereyim.

Çok sevinirim
öğretmenim.

Bizim evde Çanakkale'deki
Troya kenti hakkında bir kitap var.
İsterse Osbert'e verebilirim,
ama okurken reçelli ekmek
yediğim için bir sayfasında
reçel lekesi var ne yazık ki.

Ha ha ha!
Çok komiksin
Simit.

Osbert Crawford tarih ve
arkeolojinin yanı sıra coğrafyaya
da ilgi duyar. Klasik edebiyat
konusunda eğitim almaya başlar,
sonra da coğrafya bölümüne
geçer. Mezun olduktan sonra
Oxford Üniversitesi'nin Coğrafya
Bölümü'nde çalışmaya başlar.
Ancak arkeolojiye olan ilgisi de
sürer. İngiltere ve Afrika'da
gerçekleştirilen bazı arkeolojik
kazılara katılır ve bu konuda
deneyim kazanır. Ne yazık ki bu
sırada Birinci Dünya Savaşı patlak
verir. Osbert askere alınır ve hava
kuvvetlerinde gözlemci olarak
görevlendirilir.

O dönemde motorlu uçaklar çok yeni olduğundan sayıları çok azdır. Bu nedenle o sıralarda uçakla uçmak çok az sayıda insanın erişebildiği bir ayrıcalıktır. Osbert Crawford hava kuvvetlerindeki görevi sayesinde bu ilginç deneyimi yaşama şansına kavuşur.

Ben hatırlıyorum, ben hatırlıyorum! Motorlu bir uçakla ilk uçuşu 1903 yılında Wright Kardeşler yapmıştı.

Bravo Simit. İşte bu sırada o uçuşun üzerinden 10 yıl kadar geçmiş.

Yukarıdan bakıldığında yeryüzü şekillerindeki farklılıklar ne kadar belirgin! Elde ettiğimiz bu fotoğrafları askeri amaçlar dışında da kullanmalıyız.

Bence de!

Bence de!

Osbert Crawford, savaş sona erdikten sonra bilimsel araştırmalarına döner. Arkeoloji ve coğrafya alanlarında çalışmalar yaparken, yıllar öncesinde kazı çalışmalarına katıldığı bir bölgede daha ayrıntılı incelemelerin yapılması gerektiğini düşünür.

Buluntular şu noktadaki düzlükte yoğunlaşıyor. Ama o dönemde yaşayan insanların nehrin kıyısına da yerleşmiş olmaları gerek. Arkeologları bu bölgeyi de araştırmaya ikna etmek için bölgenin hava fotoğraflarını çekmeliyim.

Hımm!

Hımm!

Ve Osbert Crawford bu düşüncesini gerçekleştirir.

Bu uçak da, Osbert Abi'nin elindeki fotoğraf makinesi de daha yeni sanki Peynir.

Evet Simitçiğim, aradan yıllar geçti. Şu anda 1928 yılındayız.

Elde ettiği bulguları biliminsanlarıyla paylaşır.

Saygıdeğer meslektaşlarım... Bu hava fotoğraflarını güneş ışınlarının yeryüzüne eğik olarak geldiği bir saatte çektim. Bakın şu bölgede toprak yapısında farklılıklar var. Bu, bir zamanlar burada bir yerleşim yeri olduğunun göstergesi olabilir. Ne dersiniz?

Son derece yenilikçi bir yaklaşım!

Çok başarılı bir çalışma yapmışsınız Bay Crawford. Bölgede kazılara bir an önce başlanması için gerekeni yapacağız.

Yaşasın! Kabul ettiler.

Etmezler mi? Arkeoloji bilimine yeni bir bakış açısı getirdi Osbert Abi.

Osbert Crawford'un bu çalışmalarından sonra arkeolojik araştırmaların yapılacağı alanların belirlenmesinde hava fotoğrafçılığı yaygın olarak kullanılmaya başlandı. Bu sayede pek çok kayıp uygarlığa ait bilgi ortaya çıkarıldı.

Bunun için Osbert Crawford Abi'ye, pişirdiği nefis kurabiyeler için de halasına...

Çok teşekkür ediyoruz.